

Vergaderjaar 2008–2009

29 515

Kabinetsplan aanpak administratieve lasten

Nr. 289

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 26 mei 2009

Op 19 februari 2009 hebben de vaste commissies voor Financiën, voor Economische Zaken en voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een openbaar gesprek gevoerd met het nieuw samengestelde Actacollege. Naar aanleiding van dit gesprek is in de procedurevergadering van 4 maart 2009 van de vaste commissie voor Financiën besloten een schriftelijk overleg te voeren met de staatssecretarissen van Financiën en van EZ (regeldruk bedrijven) en met de staatssecretaris van BZK (regeldruk burgers, professionals en medeoverheden).

De vaste commissie voor Financiën¹ heeft een aantal vragen en opmerkingen op 2 april 2009 aan de betrokken bewindslieden voorgelegd. Bij brief van 25 mei 2009 zijn ze door de staatssecretarissen van Financiën, van Economische Zaken en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties beantwoord. Vragen en antwoorden, voorzien van een inleiding, zijn hierna afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Blok

De griffier van de commissie,
Berck

¹ Samenstelling:

Leden: Van der Vlies (SGP), Blok (VVD), voorzitter, Ten Hoopen (CDA), ondervoorzitter, Weekers (VVD), Van Haersma Buma (CDA), De Nerée tot Babberich (CDA), Haverkamp (CDA), Dezentjé Hamming-Bluemink (VVD), Omtzigt (CDA), Koşer Kaya (D66), Irrgang (SP), Luijben (SP), Kalma (PvdA), Blanksma-van den Heuvel (CDA), Cramer (CU), Van der Burg (VVD), Van Dijck (PVV), Spekman (PvdA), Gesthuizen (SP), Ouwehand (PvdD), Tang (PvdA), Vos (PvdA), Bashir (SP), Sap (GL) en Linhard (PvdA).

Plv. leden: Van der Staaij (SGP), Remkes (VVD), Pieper (CDA), Aptroot (VVD), De Vries (CDA), Van Hijum (CDA), Mastwijk (CDA), Elias (VVD), De Pater-van der Meer (CDA), Pechtold (D66), Kant (SP), Ulenbelt (SP), Van der Veen (PvdA), Smilde (CDA), Anker (CU), Nicolai (VVD), De Roon (PVV), Kuiken (PvdA), Karabulut (SP), Thieme (PvdD), Heijnen (PvdA), Roefs (PvdA), Van Gerven (SP), Vendrik (GL) en Smeets (PvdA).

I VRAGEN EN OPMERKINGEN VANUIT DE FRACTIES

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van het CDA

De leden van de CDA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de inzet van het nieuwe college van Actal bij de advisering op het gebied van administratieve lasten. Deze leden hechten grote waarde aan de onafhankelijke adviezen van het college en aan de rol die het heeft bij het behalen van de doelstelling van verinnerlijking van administratieve lasten bij de departementen. De vermindering van regeldruk kan volgens genoemde leden alleen op lange termijn succesvol zijn, als administratieve lasten een vaste afweging vormen bij de besluitvorming op ministeries. Het gesprek met het college van Actal dat op 19 februari van dit jaar plaatsvond geeft genoemde leden aanleiding tot een aantal vragen.

Actal is een tijdelijk adviescollege dat zal worden opgeheven op 1 juni 2011. De belangrijkste doelstelling van Actal is het bewerkstelligen van een cultuuromslag op de departementen. Kan de staatssecretaris aangeven hoe het staat met deze cultuuromslag bij de verschillende departementen en de rol die Actal daarbij vervult? Kan hij daarnaast aangeven hoe hij ervoor zal zorgen dat er in 2011 inderdaad sprake zal zijn van de gewenste cultuuromslag? Is er bijvoorbeeld een specifiek stappenplan om de datum van 1 juni 2011 te halen?

Actal zal in 2009 bijdragen aan de ontwikkeling van het integraal afwegingskader, door deel te nemen aan praktijkproeven en een conferentie. De leden van de CDA-fractie vragen zich af wat de stand van zake is met betrekking tot de ontwikkeling van dit afwegingskader. Eerder is toegezegd dat het afwegingskader dit jaar zou worden ingevoerd. Kan de staatssecretaris aangeven wanneer de invoering hiervan precies zal plaatsvinden?

In het gesprek met het College van Actal is door de collegeleden aangegeven dat er overlap is tussen het gewenste integraal afwegingskader en het Europees impact assessment. Kan de staatssecretaris aangeven waar overlap is en of er niet gestreefd zou moeten worden naar één tool in deze?

Het nieuwe college van Actal heeft verbreding naar andere terreinen van regeldruk als een belangrijke doelstelling benoemd. De leden van de CDA-fractie hebben op verschillende momenten aangegeven groot voorstander te zijn van inzet op alle terreinen van regeldruk. Juist door daarop in te zetten kunnen we echt komen tot een merkbare vermindering van lasten. Is de staatssecretaris het met genoemde leden eens dat de verbreding naar andere terreinen van regeldruk onmisbaar is voor een succesvolle vermindering van regeldruk? Kan hij aangeven welke vorderingen er zijn gemaakt op andere gebieden dan administratieve lasten?

Actal neemt een grotere verantwoordelijkheid als het gaat om de advisering van gemeenten op gebied van vermindering van regeldruk. In samenwerking met de betrokken ministeries, de taskforce gemeentelijke regeldruk, de VNG en gemeenten worden verschillende initiatieven gestart. Kan de staatssecretaris een overzicht geven van de vorderingen van de verschillende initiatieven bij lagere overheden op het gebied van vermindering van administratieve lasten? Kan daarnaast worden ingegaan op de doelstellingen die hier zijn geformuleerd en de rol van Actal hierbij?

Een groot gedeelte van nieuwe regelgeving komt voort uit implementatie van Europese richtlijnen. De leden van de CDA-fractie hechten grote waarde aan de vermindering van administratieve lasten op Europees niveau. Kan de staatssecretaris aangeven op welke wijze Actal wordt

betrokken bij de initiatieven die op Europees niveau plaatsvinden? Kan hij daarnaast aangeven hoe de toename van Europese regels is opgenomen in de berekeningen van lastenreductie?

Actal ziet een grotere rol weggelegd voor het parlement inzake het dossier administratieve lasten reductie en regeldruk vermindering. Wij vragen de staatssecretaris aan te geven op welke terreinen en in welke vorm de rol van het parlement naar zijn oordeel in deze dossiers zou moeten worden uitgebreid.

Tot slot, kan de staatssecretaris aangeven hoe het staat met de website van Actal? Het lijkt wel alsof deze website al tijden niet meer geactualiseerd is. Weet de staatssecretaris ook hoe vaak het onderhoud van deze website plaatsvindt?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PvdA

Kan het kabinet een overzicht verschaffen per departement van het stappenplan richting 2011 dat gericht is op de cultuuromslag binnen een departement?

Wat is de actuele stand van zaken per departement als het gaat om de doelstelling m.b.t. de beoogde cultuuromslag?

Is het waar dat sommige departementen sterk achterlopen bij de realisering van de doelstellingen m.b.t. verinnerlijking/de cultuuromslag? Zo ja, welke departementen zijn dit?

Is het waar dat LNV wordt gezien als een positieve uitzondering, waar het Actal-toezicht eigenlijk losgelaten kan worden?

Wat gaat het kabinet specifiek doen om de departementen die niet op schema liggen aan te zetten tot concrete verbetering/versnelling van de beoogde cultuuromslag? Hoe wordt Actal daarbij ingeschakeld?

Welke rol speelt de Stuurgroep hierin? Gaat de Stuurgroep anders aansturen/coördineren? Hoe?

Kan het kabinet bij de halfjaarlijkse voortgangsrapportage vermindering regeldruk ook over de voortgang per departement rapporteren m.b.t. de verinnerlijking van de Actal-missie in de ambtelijke organisatie, en een oordeel geven over de voortgang van het stappenplan, inclusief een oordeel over het behalen van de Actal-missie eind 2011?

Is het kabinet bereid te komen tot een verplichte reactie op Actal-adviezen, analoog aan de kabinetsreactie op het advies van de Raad van State op een wetsvoorstel?

Hoe functioneert de Bedrijfs Effecten Toets (BET)? Voldoet deze (dus) aan de verwachtingen? Waarom wel/niet?

Hoe functioneert het Toetsingskader Vergunningen? Voldoet deze (dus) aan de verwachtingen? Waarom wel/niet?

Heeft het kabinet kennis genomen van het Actal-advies van 12 juni 2008 over het Integraal Afwegingskader?

Deelt het kabinet de mening dat het Integraal Afwegingskader (IAK) zoals dat binnenkort operationeel wordt, qua ambitie en uitvoering beperkt is in vergelijking met het Europese Regulatory Impact Assessment (RIA)?

Deelt het kabinet de mening dat een dergelijk RIA-systeem door de kwantificering van de te verwachten effecten zowel voor het parlement, de burgers en bedrijven als de ministeries zelf grote voordelen heeft bij het opstellen en de beoordelen van conceptregelgeving en beleidsvoornemens, op voorwaarde dat afdoende rekening is gehouden met succes- en faalfactoren?

Is het kabinet dan ook voorstander van de toepassing in Nederland van een RIA-systeem, zoals Actal dat geadviseerd heeft, met het vooraf onderzoeken van relevante effecten, het kwantificeren van substantiële effecten, het analyseren van alternatieven, de consultatie van stakeholders, een standaard rapportageformat, waarborgen voor de kwaliteit van de analyse en met een verplichte toepassing op termijn, oftewel: waarom wordt verder ingezet op IAK als het RIA zich bewezen heeft?

Deelt het kabinet dus ook de conclusie dat – gezien het grote belang van de integrale analyse voor de kwaliteit van de wetgeving – een dergelijk systeem op niet al te lange termijn getest en operationeel moet zijn? Verwacht het kabinet extra middelen nodig te hebben om centrale en departementale ondersteuningseenheden te creëren met kennis van beleids- en uitvoeringsalternatieven en van RIA-analysemethoden? Is het kabinet bereid om een buitenlandse best practice over te nemen voor die RIA-onderdelen, waar geen zicht is op realisatie in het IAK op afzienbare termijn en die in principe toepasbaar zijn in de Nederlandse situatie?

Wanneer zal de motie Pechtold/Rutte (31 070 nr. 35) zijn uitgevoerd, oftewel wanneer ontvangt de Kamer de uitkomsten van het Actal-advies?

Hoe kan naar het oordeel van het kabinet de inzetbaarheid van Actal worden geoptimaliseerd?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de VVD

Algemeen

Hoe zien het kabinet en Actal zelf mogelijkheden om Actal in te zetten om een versterkte adviseringsrol richting het parlement te laten vervullen op het terrein van regeldruk in den brede?

Is het mogelijk om Actal in het kader van Europese regelgeving een sterkere rol te geven in het adviseren over aankomende Europese regelgeving en regeldruk en daarmee de tijdige alertering van de regering en vooral ook de Tweede Kamer sterker vorm te geven?

Kan Actal, in het kader van het snellen van nationale koppen, op Europese regelgeving ingezet worden om richting de Tweede Kamer een meer explicieter adviserende functie te gaan vervullen?

Is het kabinet bereid om Actal in het kader van ICT-projecten vooraf te vragen om advies over de bijdrage van dergelijke projecten aan vermindering van de regeldruk en vergroting van de dienstbaarheid aan burgers en bedrijven?

Is het kabinet bereid om op basis van de «Best practices» gebruikt onder meer binnen de Europese Commissie, Groot-Brittannië en Canada, voor de zomer te komen tot invoering van een regulatory impact assessment in plaats van dit weer volledig zelf te ontwikkelen binnen het Ministerie van Justitie onder de titel «Integraal afwegingskader», met alle vertraging van dien?

Kan het kabinet voorts aangeven hoe zij staat tegenover het principe om «Naming and Shaming» te hanteren bij die departementen (of onderdelen daarvan) die volgens de bevindingen van Actal achterblijven bij andere onderdelen van de Rijksdienst?

Regeldruk burgers, professionals en medeoverheden

Kan het kabinet, en in het bijzonder de staatssecretaris van BZK, aangeven

welke instrumenten zij gebruiken om de vermindering van de regeldruk voor professionals tot een succes te maken nu zij niet het beproefde instrumentarium van een volledige nulmeting, netto reductie-doelstellingen en lastenplafonds per departement hanteren? Kan het kabinet overigens ook aangeven waar de nulmeting interbestuurlijke lasten blijft, welke voor 1 maart 2009 is toegezegd?

Kan het kabinet en in het bijzonder de staatssecretaris van BZK aangeven hoe de samenhang van de diverse projecten (circa 40) vanuit verschillende departementen om de regeldruk op lokaal niveau te verminderen richting lokale overheden is gecommuniceerd? Kan het kabinet daarbij ook aangeven op welke manier er een prioritering van deze projecten is, gegeven deze samenhang richting lokale overheden? Waarom is het advies van Actal niet opgevolgd om projecten in samenhang te bekijken, samen te voegen per onderwerp en aldus aan te bieden aan gemeenten, in plaats van losse projecten over de schutting te gooien richting gemeenten?

Hoe gaat het kabinet en in het bijzonder de staatssecretaris van BZK ervoor zorgen dat overgegaan wordt tot de implementatie van de opgestelde verbeterplannen door gemeenten om de administratieve lasten en regeldruk te verminderen en wat zal hierin de rol van Actal zijn?

Kan het kabinet nogmaals toezeggen en ervoor zorgen dat bij de komende voortgangsrapportage «Administratieve lasten burgers» voor het totaal en per departement niet alleen de reducties worden vermeld, maar ook de toenames? De 25% reductiedoelstelling is immers een netto doelstelling en hierover dient dan ook adequaat gerapporteerd te worden.

Is het kabinet, en in het bijzonder de staatssecretaris van BZK, bereid om de in de voortgang opgevoerde ICT-reducties en bijbehorende reductieplannen alsnog de effecten voor de administratieve lasten ordentelijk in kaart te laten brengen door Actal, volgens het beoordelingskader ICT? Zijn het kabinet en de staatssecretaris van BZK ook bereid om dit in het vervolg vooraf te laten toetsen door Actal?

Regeldruk ondernemers

Op welke wijze denkt het kabinet vorm te geven aan de op 19 februari 2009, door Actal-voorzitter Steven van Eijck, geuite wens om de administratieve lasten voor individuele ondernemers beter in kaart te brengen en dan met name in financiële zin?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van D66

De leden van de fractie van D66 hebben waardering voor de verbeteringen die het kabinet tot op heden heeft doorgevoerd ten aanzien van het verminderen van de administratieve lasten en regeldruk voor burgers, bedrijven, professionals en lagere overheden. De leden van de D66-fractie hebben enkele vragen ten aanzien van de coördinatie en rapportage met betrekking tot deze vermindering van de regeldruk.

In het kader van de beperking van de administratieve lasten van de professional stelt het kabinet geen dwingende spelregels voor de reductie. De leden van de fractie van D66 vragen zich af welke instrumenten worden aangewend om de vermindering van de regeldruk voor professionals tot een succes te maken. Daarnaast willen de leden van de fractie van D66 graag weten in hoeverre de Actal-toets, om de administratieve lastenverlichting in kaart te brengen, door de verscheidene departementen wordt doorgevoerd.

Met betrekking tot de coördinatie en regie vanuit het Rijk naar mede-overheden, vragen de leden van fractie van D66 zich af welke afspraken met de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) zijn gemaakt met betrekking tot de verschillende initiatieven om de dienstverlening van de gemeenten te verbeteren. Daarnaast willen de leden van de fractie van D66 graag weten wat er met de andere 38 initiatieven gebeurt. Ten aanzien van de coördinatie bij het verminderen van lokale administratieve lasten, vragen de leden van de fractie van D66 zich af hoe het staat met de implementatie van de verbeterplannen die gemeenten konden opstellen aan de hand van ontvangen vouchers. Op welke wijze zal het kabinet ervoor zorg dragen dat de implementatie van deze verbeterplannen ook daadwerkelijk plaatsvindt?

De leden van de fractie van D66 constateren dat Actal niet kijkt naar de verdeling van administratieve lasten over de verschillende bestuurslagen. De leden van de fractie van D66 vragen zich af of het kabinet dit tot een taak acht van Actal om zo meer inzicht te krijgen waar administratieve lasten het best gereduceerd kunnen worden.

In het coalitieakkoord van het kabinet is afgesproken om de bestuurlijke drukte te verminderen door maximaal twee bestuursniveau's bij een beleidsterrein betrokken te laten zijn. De leden van de fractie van D66 vragen zich af in hoeverre deze doelstelling reeds behaald is en welke invloed dit heeft op administratieve lasten.

Het kabinet heeft een netto reductie van de administratieve lastendruk van 25% tot doel gesteld. De leden van de fractie van D66 willen weten welke voortgang tot op heden met de reductie is bewerkstelligd. Om tot deze netto reductiedoelstelling te komen zijn de leden van D66 van mening dat tevens inzicht nodig is in de hoeveelheid administratieve lasten die er zijn bijgekomen. Kan hierin inzicht in worden gegeven? Daarnaast vragen de leden van de fractie van D66 de effecten van de administratieve lasten voor bedrijven en burgers ten aanzien van opgevoerde ICT-reducties in kaart te brengen en deze reductieplannen voor advies aan Actal voor te leggen.

Gezien het advies van Actal met betrekking tot de Lex Silencio Positivo vragen de leden van de D66-fractie zich af in hoeverre het kabinet van plan is deze Lex Silencio in meer vergunningsstelsels in te voeren, of in ieder geval een heroverweging te maken voor de 564 vergunningsstelsels die eerder niet in aanmerking kwamen.

50% van de administratieve lasten voor Nederlandse bedrijven vinden een oorsprong in Europese regelgeving. De leden van de fractie van D66 willen weten of en op welke manier vermindering van regeldruk in Europa bijdraagt aan het behalen van de nationale doelstelling van het kabinet. Voorst vragen de leden van de fractie van D66 zich af op welke manier het kabinet bijdraagt aan vermindering van de administratieve lasten op Europees niveau.

Tijdens het debat over het aanvullende beleidsakkoord bij «samen werken samen leven» (donderdag 26 maart 2009) is de motie aangenomen die de regering verzoekt het aanvullend akkoord voor te leggen aan Actal. De leden van de fractie van D66 willen graag weten hoe en wanneer deze motie zal worden uitgevoerd.

II REACTIE VAN DE BEWINDSLIEDEN

Inleiding

Op 3 april 2009 ontvingen wij het Verslag van een schriftelijk overleg naar aanleiding van het openbaar gesprek op 19 februari 2009 van de vaste commissies voor Financiën, voor Economische Zaken en voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties met het nieuw samengestelde Actal-college, waarin vragen en opmerkingen van de leden van de fracties van CDA, PvdA, VVD en D66 zijn opgenomen. Met deze brief ontvangt u daarop onze reactie. Een groot aantal vragen wordt beantwoord in de reguliere voortgangsrapportages over regeldruk voor bedrijven en voor burgers, professionals en instellingen. In deze brief gaan we in op de onderwerpen die daarin niet aan bod komen.

Cultuuromslag bij departementen

De fracties van CDA, D66, PvdA en VVD hebben gevraagd naar de mate en voortgang van verinnerlijking, de betekenis van Actal alsook de Actaltoets daarbij.

Zoals toegezegd in het AO Regeldruk Bedrijven op 17 december 2008, gaat het kabinet in de voortgangsrapportage regeldruk bedrijven van dit voorjaar¹ in op de manier waarop Actal verinnerlijking dan wel cultuuromslag bewerkstelligt, alsook wat departementen zelf doen. Actal is daarbij het «aanjaaginstrument» van het kabinet.

We benadrukken dat Actal een onafhankelijk adviescollege is. Wat betreft de eventuele «naming and shaming» van departementen die volgens Actal achterblijven, geldt dan ook dat dit aan Actal is. Het kabinet verantwoordt zich uitgebreid over de bijdrage van de verschillende departementen in de eerder genoemde voortgangsrapportages.

Integraal afwegingskader/Impact assessment

Door de leden van de fracties van PvdA, CDA en VVD is gevraagd naar diverse aspecten van het Integraal Afwegingskader. Ook hierover wordt het parlement elk halfjaar geïnformeerd in de voortgangsrapportage regeldruk voor bedrijven.

In het voorjaar van 2007 is een interdepartementale werkgroep onder leiding van Justitie gestart met als opdracht een integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK) tot stand te brengen. Het IAK zal al in de beleidsvormingsfase toegepast worden en speelt zowel een rol bij de beleidsvoorbereiding als bij de beleidsverantwoording. Het IAK bevat informatie over beleidsinstrumenten, hetgeen het kiezen van een vanuit regeldruk minst belastende variant mogelijk maakt, en biedt de informatie die verantwoording over kwaliteit van beleid en wetgeving mogelijk maakt. Actal is sinds het najaar van 2007 lid van deze werkgroep. Het kabinet vindt de aanbevelingen in het advies van Actal van 12 juni 2008 nuttig, maar deelt niet de mening van Actal dat het IAK qua ambitie beperkt is in vergelijking met de Europese Regulatory Impact Assessment (RIA). Het IAK is sterk geënt op de Europese RIA en die van het Verenigd Koninkrijk, maar legt in de vereiste verantwoordingsinformatie accenten die we in Nederland belangrijk vinden, en is daarmee beter toegesneden op het Nederlandse beleid- en wetgevingsproces. Zoals weergegeven in de u onlangs toegezonden voortgangsrapportage regeldruk bedrijven wordt al geëxperimenteerd met een testversie van het IAK. Het kabinet streeft naar een snelle invoering van het IAK, zoals Actal wenst, zonder uit het oog te verliezen dat het IAK werkbaar moet zijn. Met Actal onderstreept het kabinet het belang van voldoende voortgang van het

¹ Zie <http://www.ez.nl/verminderingregeldruk>; nog geen Parlandnummer bekend.

IAK-project, maar daarvoor is inzet van alle betrokken partijen nodig. Daarom hecht het kabinet sterk aan een goede samenwerking met Actal.

BET en Toetsingskader Vergunningen

De leden van de PvdA-fractie hebben gevraagd of en in hoeverre de Bedrijfs Effecten Toets (BET) en het Toetsingskader Vergunningen aan de verwachtingen voldoen. Het Toetsingskader Vergunningen is eind 2007 opgenomen in de BET en is daarmee een integraal onderdeel van de effecttoetsing van voorgenomen regelgeving. Beide instrumenten zijn opgenomen in het IAK.

De Bedrijfseffectentoets (BET) stelt het kabinet in staat om informatie over de verschillende economische effecten van wetgeving goed mee te nemen in haar besluitvorming en voldoet daarmee aan de verwachtingen. Deze informatie wordt met het parlement gedeeld in de memories van toelichting.

Verbreding regeldruk aanpak naar andere terreinen

De leden van de fracties van CDA en VVD hebben vragen gesteld over verbreding van de regeldruk-aanpak naar andere terreinen. Met hen is het kabinet van mening dat een brede aanpak, met name op het terrein van bedrijven en medeoverheden, onmisbaar is voor succesvolle vermindering van de regeldruk. Om die reden is dan ook in 2007 in het programma regeldruk bedrijven¹ voor een brede opzet gekozen en is in 2008 bij de voortzetting van Actal² de adviestaak van het college daarmee in lijn gebracht en derhalve verbreed. De vorderingen bij deze verbrede aanpak staan vermeld in de voortgangsrapportages³ van de regeldruk-vermindering-programma's voor bedrijven, burgers, professionals en medeoverheden.

Decentrale overheden

De fracties van CDA, VVD en D66 hebben vragen gesteld met betrekking tot diverse aspecten van het terugdringen van de lokale regeldruk en de verbetering van dienstverlening.

Het kabinet en de VNG hebben afspraken gemaakt in het Bestuursakkoord «SAMEN AAN DE SLAG» en in een aanvullend convenant met 33 grote steden. Om de verschillende projecten in samenhang en geprioriteerd aan te bieden aan gemeenten is het programma Minder Regels, Meer Service gestart. De aanpak vergt het doorlichten van regels, verbeteren van de uitvoering en dienstverlening aan burgers en bedrijven en verminderen van toezichtlasten. 40 projecten met pioniergemeenten zijn integraal onderdeel hiervan en ondersteunen gemeenten bij de implementatie op verschillende terreinen. De 40 producten zijn maatwerk en vraaggericht opgesteld. De coördinatie tussen VNG en het kabinet is erop gericht te voorkomen dat per onderwerp en per doelgroep meerdere producten worden aangeboden. Gemeenten kunnen zelf bepalen welke projecten zij in hun situatie nodig hebben om de doelstellingen te halen. Daarnaast is het Nationaal Uitvoeringsprogramma Dienstverlening en e-overheid (NUP) gesloten tussen kabinet en VNG om een verdere invulling en prioritering te geven aan de bijdrage van ICT aan de dienstverleningsagenda en aan de bouwstenen die bijdragen aan de vermindering van de administratieve lasten.

¹ Kamerstukken II, Vergaderjaar 2006–2007, 29 515 nr. 202H.

² Staatsblad 2008, nr. 259.

³ Kamerstukken II, Vergaderjaar 2007–2008, 29 515, nr. 244 en Vergaderjaar 2008–2009, 29 515, nr. 269. Kamerstukken II, Vergaderjaar 2008–2009, 29 362, nr. 145.

De meeste gemeenten zijn bezig met de aanpak van regeldruk en met de verbetering van de dienstverlening. Om de implementatie van de lokale verbeterplannen te stimuleren zijn 7 regionale ambassadeurs Minder Regels, Meer Service aangesteld onder voorzitterschap van Burgemeester Wolfsen.

De voortgangsrapportage regeldruk bedrijven van dit voorjaar¹ gaat in op de tot nu toe door gemeenten bereikte resultaten.

Actal is ingesteld om een cultuuromslag bij regelgevers te bewerkstelligen. Actal heeft expliciet de taak gekregen te adviseren over de vermindering van de lokale regeldruk met focus op een cultuuromslag bij gemeenten. Voor meer informatie over de bijdrage die Actal op dit terrein levert, verwijzen we naar het werkplan en jaarverslagen van Actal die u zijn toegezonden².

Regeldruk burgers, professionals en medeoverheden

De leden van de fracties van VVD en D66 vroegen naar de instrumenten inzake regeldrukvermindering professionals. De aanpak van de administratieve lasten van professionals in de openbare sector betreft de professionals in de domeinen veiligheid, onderwijs, sociale zekerheid en zorg. Er zijn herkenbare beroepen geselecteerd en er wordt per beroep een profiel opgesteld. Op de geselecteerde beroepen worden nulmetingen uitgevoerd naar administratieve handelingen en lasten. Per domein is een knelpuntenaanpak voor de professional opgesteld.³ Over de voortgang wordt in het najaar van 2009 uitgebreid gerapporteerd. De bij deze domeinen betrokken ministeries pakken zelf diverse knelpunten aan en hebben al meerdere verbeterinitiatieven opgezet.

De leden van de fracties van D66 en VVD stelden voorts vragen omtrent de wijze van rapporteren over Administratieve lasten burgers (ook toenames vermelden), de effecten van ICT-projecten en de adviesrol van Actal daarbij.

Op de website www.minbzk.nl/onderwerpen/dienstverlening-van/regeldruk-en/reductievoorstellen zijn inmiddels zowel de AL-reducerende als AL-verhogende maatregelen weergegeven. In de volgende voortgangsrapportage Administratieve lasten burgers wordt een verwijzing naar dit actuele overzicht opgenomen.

U heeft gevraagd of het kabinet bereid is om van de in de voortgang opgevoerde ICT-reducties en bijbehorende reductieplannen alsnog – en in het vervolg vooraf – de effecten voor de administratieve lasten in kaart te brengen volgens het beoordelingskader ICT en om daarover advies te vragen aan Actal.

Voor de berekening van de administratieve lasten worden twee modellen gebruikt: het standaard kostenmodel (voor algemene en specifieke maatregelen) en het ICT-beoordelingskader (voor specifieke maatregelen). Het ICT-beoordelingskader brengt bij *specifieke* ICT-oplossingen (zoals het digitaal klant dossier werk en inkomen) de administratieve lasten in kaart, uitgesplitst naar doelgroep en naar tijdstip waarop de lasten merkbaar worden. Voor de *algemene* ICT-voorzieningen (zoals GBA en DigiD) zijn de effecten naar doelgroep en tijdstip niet vooraf te bepalen (de toepassing van een dergelijke «bouwsteen» is immers niet op voorhand bekend); hier is derhalve alleen het standaard kostenmodel toepasbaar. De kwantitatieve effecten daarvan zijn reeds verwerkt in de cijfers die in de voortgangsrapportages regeldruk burgers, professionals en medeoverheden staan vermeld. De specifieke ICT-oplossingen en -diensten, of die nu wel of geen gebruik maken van algemene ICT-voorzieningen, worden met de bijbehorende administratieve lasten berekeningen conform de reguliere procedure voorgelegd aan Actal.

Ook heeft u op het terrein van burgers, professionals en medeoverheden gevraagd naar de voortgang van de reductie van administratieve lasten en inzicht in de toenames van administratieve lasten in het licht van de netto reductiedoelstelling van 25%.

¹ Zie <http://www.ez.nl/verminderingregeldruk>; nog geen Parlandonummer bekend.

² Recent: Actal jaarverslag 2008/visie 2009; geen Parlandonummer; zie www.Actal.nl.

³ Voor verdere toelichting zie brief 4 november 2008 (29 362, nr. 145) «Voortgang verbetering dienstverlening en vermindering regeldruk burgers, professionals en medeoverheden.»

De stand van de reductiecijfers voor burgers is, per 1 mei 2009, als volgt. Bruto is er ten opzichte van 2002 rijksbreed 29,05 miljoen uur en 303,61 miljoen euro aan administratieve lasten gereduceerd. Er zijn echter 5,33 miljoen uur en 40,36 miljoen euro aan administratieve lasten bijgekomen, waardoor de netto reductie uitkomt op 23,71 miljoen uur en 263,25 miljoen euro. Uitgedrukt in percentages is dit een reductie van 23 respectievelijk 21 procent. Deze getallen zijn de optelsommen van de AL-cijfers behorend bij alle AL-verhogende en AL-verlagende maatregelen die van 1-1-2003 tot en met 1-5-2009 in werking zijn getreden. Deze worden door de departementen aan het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aangeleverd.

De leden van de fractie van D66 hebben gevraagd of het kabinet het een taak van Actal acht te kijken naar de verdeling van de administratieve lasten over verschillende bestuurslagen. Actal heeft tot taak te adviseren over de doelstellingen van het kabinet rond de vermindering van regel-druk voor bedrijven en voor burgers, professionals en medeoverheden. Deze adviestaak is opgenomen in het vorig jaar vernieuwde instellings-besluit Actal¹. Dat betekent dat Actal ook adviseert over interbestuurlijke lasten, in concreto het met 25% verminderen van de administratieve lasten die rijksregelgeving bij gemeenten veroorzaakt.

De leden van de D66-fractie vroegen naar de stand van zaken bij het verminderen van de bestuurlijke drukte. Tijdens de behandeling van de BZK-begroting in november vorig jaar is toegezegd dat het kabinet een aparte brief zou sturen over de manier waarop het kabinet werkt aan het terugdringen van bestuurlijke drukte in ons openbaar bestuur. Deze brief zal kort na de zomer van 2009 aan de kamer worden toegestuurd. Vooruitlopend op deze brief kunnen wij u melden dat het twee bestuurs-lagen uitgangspunt onder andere is gehanteerd bij het opstellen van de bestuursakkoorden met provincies en gemeenten. Daarnaast zet het kabinet fors in op de implementatie van het kabinetsstandpunt op het rapport van de commissie Oosting over interbestuurlijk toezicht. Dubbel toezicht wordt hiermee afgeschaft, hetgeen ook een toepassing van dit uitgangspunt is. Wanneer minder bestuurslagen bij een beleidsterrein betrokken zijn, zal dit ook leiden tot een vermindering van interbestuurlijke informatiestromen. Neveneffect is dus dat niet alleen de bestuurlijke drukte wordt verminderd, maar dat ook de interbestuurlijke administratieve lasten zullen dalen.

De leden van de VVD-fractie vroegen naar de stand van zaken wat betreft de nulmeting interbestuurlijke lasten. Eind februari heeft u conform toezegging de brief over interbestuurlijke lasten naar aanleiding van de nulmeting ontvangen². In de 2e helft van mei 2009 zal het kabinet, als reactie op uw vraag, het rapport nulmeting met begeleidend schrijven aan u doen toekomen.

Reductie van de administratieve lastendruk bedrijven

De leden van de fractie van D66 vroegen naar de voortgang op dit dossier en de mogelijkheid om inzicht te krijgen in toenames. De leden van de fractie van de VVD vroegen naar het in kaart brengen van de administratieve lasten voor individuele ondernemers. Conform eerdere toezeggingen, onder andere tijdens het AO Regeldruk bedrijven van 17 december 2008, worden wat betreft de administratieve lasten voor bedrijven in de integrale voortgangsrapportage regeldruk bedrijven niet alleen de individuele reducties maar ook de toenames weergegeven. Ook de merkbaarheid voor individuele ondernemers komt daarin aan bod.

¹ Staatsblad 2008, nr. 259.

² Kamerstukken II, Vergaderjaar 2008–2009, 29 362 nr. 153.

Europese regelgeving en regeldruk-aanpak

De leden van de fracties van D66, CDA en VVD hebben vragen gesteld over de bijdrage van het EU-actieprogramma aan de nationale exercitie en omgekeerd over de Nederlandse bijdrage aan de EU-aanpak van regeldruk. Hiervoor verwijzen we graag naar de recent toegezonden voortgangsrapportage regeldruk bedrijven¹.

Voor wat betreft de gevraagde sterkere adviesrol van Actal over voorgenomen EU-regelgeving, kan de Europese Commissie niet worden verplicht een nationale toezichthouder in te schakelen. Onder druk van o.a. Nederland, zijn in Europa zowel de Impact Assessment Board (IAB) als de «Groep Stoiber» opgericht. De taken die Actal in Nederland verricht zijn grotendeels bij deze twee instellingen ondergebracht. De IAB is verantwoordelijk voor de interne kwaliteitsbewaking van impact assessments op voorgenomen regelgeving. Deze aanpak geldt momenteel binnen Europa als een best practice. De Groep Stoiber ondersteunt de Commissie bij de uitvoering van het actieprogramma ter reductie van de AL met 25%. Het Kabinet zal zich blijven inzetten voor een versterkte rol van zowel de IAB als de groep Stoiber op het terrein van de kwaliteitsbewaking van de effecttoetsing op voorgenomen regelgeving.

Zoals gemeld in de Voortgangsrapportage regeldruk bedrijven mei 2009 heeft Nederland dit voorjaar – middels een brief van premier Balkenende aan Commissievoorzitter Barroso² – een pakket reductiemaatregelen aan de Europese Commissie aangeboden om het Europese AL-actieprogramma voor bedrijven een impuls te geven en als bijdrage aan het economisch herstelplan van de EU.

Bij die gelegenheid heeft de premier er bij de Commissie tevens op aangedrongen rekening te houden met de administratieve lasten voor burgers. Eerder had staatssecretaris Bijleveld daar bij de Commissie al op gewezen. Het kabinet dringt er wat betreft burgers bij de Commissie overigens eerder op aan nieuwe belastende regelgeving voor burgers te voorkomen dan bestaande lasten voor deze doelgroep te verminderen.

Lex Silencio Positivo

De leden van de D66-fractie vroegen zich af in hoeverre het kabinet van plan is de Lex Silencio Positivo (LSP) voor meer vergunningsstelsels in te voeren, of in ieder geval een heroverweging te maken voor de 564 vergunningsstelsels die eerder niet in aanmerking kwamen. Deze vraag ligt in het verlengde van de motie Van Dijk c.s.³, waarin het kabinet wordt gevraagd om de Kamer vóór 15 juni 2009 te informeren hoe de LSP in de buiten de Dienstenwet vallende vergunningstelsels wordt ingevoerd, dan wel welke doorslaggevende redenen er bestaan om hier niet toe over te gaan. Vóór 15 juni 2009 kunt u een reactie van het kabinet op deze motie verwachten.

Rol parlement

De leden van de fractie van het CDA hebben gevraagd hoe de rol van het parlement vergroot resp. uitgebreid kan worden bij het dossier administratieve lasten reductie en regeldruk vermindering. Uiteraard is het primair aan het parlement zelf om te bepalen hoe deze rol kan worden vergroot of uitgebreid. Belangrijk is, dat over de volle breedte het belang van een zo laag mogelijke regeldruk onderkend wordt. Zo zou onder andere een ruimhartige uitvoering van de motie 29 515, nr. 228⁴ van de leden Blanksma-Van den Heuvel en Smeets, alsook «zendingswerk» vanuit de vaste commissies voor Financiën, voor Economische Zaken en voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties naar de andere (vaste)

¹ Zie <http://www.ez.nl/verminderingregeldruk>; nog geen Parlandonummer bekend.

² Zie http://www.ez.nl/Onderwerpen/Ruimte_voor_ondernemers/Vermindering_Regeldruk/Berichten_en_documenten/62_proposals_reducing_Administrative_Burdens_for_Europe

³ Kamerstukken II, Vergaderjaar 2008–2009, 31 579, nr. 18.

⁴ Kamerstukken II, Vergaderjaar 2007–2008, 29 515, nr. 228.

commissies een rol kunnen spelen. Voorts kan het parlement vanzelfsprekend ook de doorrekening van moties aan Actal ter toetsing aanbieden.

Rol Actal

De leden van de fracties van CDA, PvdA en VVD hebben gevraagd naar het verplichtstellen van een kabinetsreactie op Actal-adviezen, naar de website van Actal en naar optimalisatie van de inzetbaarheid van Actal. Op Actal-adviezen wordt door het kabinet in beginsel altijd gereageerd. De reactie op adviezen over individuele wetsvoorstellen wordt standaard opgenomen in de memorie van toelichting. Ook reageert het kabinet op Actal-adviezen in de periodieke voortgangsrapportages over regeldruk. De website van Actal is in de beginjaren door het toetsingscollege zelf opgezet, met de verwachting dat Actal slechts een paar jaar zou bestaan. Inmiddels is het bestaan van Actal meerdere malen verlengd. De website is daarmee qua vormgeving, structuur en mogelijkheden aan vernieuwing toe. Actal zal voor de zomer van 2009 een nieuwe website lanceren, met bijvoorbeeld een betere zoekfunctie om sneller de weg te vinden in de vele onderzoeken en adviezen die in de afgelopen jaren zijn uitgebracht en zijn gepubliceerd op de website «www.Actal.nl». Actal kan gevraagd en ongevraagd advies geven aan het parlement en het kabinet over alle aspecten van regeldruk. Actal is vrij om in dit kader zelf prioriteiten te stellen. Deze prioriteiten worden beschreven in het Werkprogramma 2009 en in het Jaarverslag 2008/Visie 2009 van Actal.

Aanvullend beleidsakkoord

De leden van de fracties van PvdA en D66 hebben gevraagd op welke manier uitvoering wordt gegeven aan de motie Pechtold-Rutte, waarin wordt verzocht de uitwerking van het aanvullend beleidsakkoord voor te leggen aan Actal.¹

Zoals gevraagd in de motie en uiteengezet door het kabinet bij monde van de minister-president in het debat over de maatregelen in het kader van de economische crisis, zal de uitwerking van het aanvullend beleidsakkoord ter advisering worden voorgelegd aan Actal.² Het merendeel van de maatregelen uit het aanvullend beleidsakkoord wordt via de reguliere procedure in de uitwerking aan Actal ter toetsing voorgelegd. Maatregelen uit het aanvullend beleidsakkoord die gebruikelijk niet aan Actal ter toetsing worden voorgelegd (zoals nota's van wijzigingen), zullen, ter invulling van de betreffende motie en voor zover de maatregelen een significante invloed op de administratieve lasten hebben, aan Actal worden voorgelegd. Daarnaast is aan Actal gevraagd vroegtijdig te signaleren voor welke maatregelen uit het aanvullend beleidsakkoord het college risico ziet op toename van regeldruk.

¹ Kamerstukken II, Vergaderjaar 2008–2009, 31 070, nr. 35.

² Handelingen II, Vergaderjaar 2008–2009, blz. 69–5491.